

POSTANOWIENIE

27 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Marcin Krajewski

na posiedzeniu niejawnym 27 marca 2026 r. w Warszawie
w sprawie z powództwa I.T. i P.T.
przeciwko Bankowi spółce akcyjnej w W.
o ustalenie i zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej Banku spółki akcyjnej w W.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Gdańsku
z 29 czerwca 2023 r., I ACa 1317/22,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od Banku spółki akcyjnej w W. na rzecz I.T. i P.T.
po 2717 zł zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego z
odsetkami ustawowymi za opóźnienie za czas po upływie
tygodnia od dnia doręczenia orzeczenia zobowiązanemu do dnia
zapłaty.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z 29 czerwca 2023 r. Sąd Apelacyjny w Gdańsku oddalił apelację pozwanego od wyroku Sądu Okręgowego w Toruniu z 23 czerwca 2022 r.

Pozwany wniósł skargę kasacyjną od wyroku Sądu Apelacyjnego, zaskarżając go w całości. Skarżący powołał się na potrzebę wykładni art. 496 w zw. z art. 497 oraz art. 455 k.c. wywołujących rozbieżności w orzecznictwie (art. 398⁹ §

1 pkt 2 k.p.c.) w zakresie dopuszczalności skorzystania przez bank z prawa zatrzymania w celu zabezpieczenia roszczenia o zwrot kapitału. Ponadto wskazał, że skarga kasacyjna zasługuje na przyjęcie z uwagi na jej oczywistą zasadność (art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c.) ze względu na błędne uznanie przez Sąd Apelacyjny, że umowa kredytu jest nieważna, jej zakwestionowane postanowienia stanowią postanowienie abuzywne, a jednocześnie odnoszą się do przedmiotu świadczenia głównego, zatem po ich eliminacji nie jest możliwe dalsze wykonywanie umowy.

W odpowiedzi na skargę kasacyjną powodowie wnieśli m.in. o odmowę przyjęcia skargi do rozpoznania oraz zasądzenie od pozwanego na ich rzecz kosztów postępowania kasacyjnego według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego oraz opłat skarbowych od pełnomocnictw.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecnictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Wskazane przesłanki przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie występują w niniejszej sprawie.

Po pierwsze, nie można obecnie uznać, by art. 496 w zw. z art. 497 k.c. wymagał wykładni we wskazanym przez skarżącego zakresie. W uchwale składu siedmiu sędziów z 5 marca 2025 r., III CZP 37/24 (OSNC 2025, nr 11, poz. 98), Sąd Najwyższy stwierdził, iż w razie dochodzenia od banku zwrotu świadczenia spełnionego na podstawie umowy kredytu, która okazała się niewiążąca, bankowi nie przysługuje prawo zatrzymania na podstawie art. 496 w zw. art. 497 k.c. Podstawowym argumentem na rzecz tej tezy jest to, że umowa kredytu nie jest umową wzajemną, a prawo zatrzymania na podstawie art. 497 w zw. z art. 496 k.c. przysługuje wyłącznie w razie nieważności lub rozwiązania umowy wzajemnej.

Wykluczenie możliwości powoływania się przez bank na prawo zatrzymania w okolicznościach niniejszej sprawy pozostaje również w zgodzie z postanowieniem Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z 8 maja 2024 r., C-

424/22, w którym TSUE uznał, że art. 6 ust. 1 oraz art. 7 ust. 1 dyrektywy 93/13 stoją na przeszkodzie powołaniu się przez instytucję bankową na prawo zatrzymania w sporze z konsumentem żądającym stwierdzenia nieważności umowy kredytu hipotecznego. Wymieniona dyrektywa nie stanowi wprawdzie bezpośrednio podstawy uregulowania stosunku prawnego stron, jednak należy preferować taki rezultat interpretacji prawa polskiego, który jest zgodny z dyrektywą, o ile osiągnięcie tego rezultatu jest możliwe w ramach ogólnie przyjętych metod wykładni. Wykładnia wynikająca z uchwały składu siedmiu sędziów SN z 5 marca 2025 r., III CZP 37/24, dowiodła istnienia takiej możliwości.

Po drugie, skargi kasacyjnej nie można uznać za oczywiście uzasadnioną. Obecnie nie budzi żadnych wątpliwości, że konsumenta nie wiążą postanowienia uprawniające bank do jednostronnego określania kursu waluty, na podstawie którego wyliczano rozmiar zobowiązań kredytobiorcy (art. 385¹ § 2 k.c.). Ich wyeliminowanie z umowy uniemożliwia dokonanie odpowiednich przeliczeń celem wyznaczenia wysokości zobowiązań z umowy kredytu. W punkcie drugim uchwały pełnego składu Izby Cywilnej z 25 kwietnia 2024 r., III CZP 25/22 (OSNC 2024, nr 12, poz. 118), Sąd Najwyższy wskazał, że w razie niemożliwości ustalenia wiążącego strony kursu waluty obcej w umowie kredytu indeksowanego lub denominowanego umowa nie wiąże także w pozostałym zakresie. Na podstawie art. 87 § 1 ustawy o Sądzie Najwyższym uchwała ta ma moc zasady prawnej i wiąże Sąd Najwyższy w niniejszej sprawie. Za prawidłowe zatem należy ustalenie Sądów *meriti*, że po wyeliminowaniu z umowy klauzul abuzywnych ta nie może dalej wiązać.

Z tych przyczyn należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.).

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 98 § 1, 1¹, 3 i 4 oraz art. 99 k.p.c. w zw. z § 10 ust. 4 pkt 2 w zw. z § 2 pkt 7 oraz § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych, uwzględniając również uiszczoną opłatę skarbową od pełnomocnictw. Suma zwrotu kosztów została rozdzielona na

powodów w częściach równych (zob. uchwałę SN z 16 listopada 2023 r., III CZP 54/23, OSNC 2024, nr 6, poz. 57).

Marcin Krajewski

(E.M.)

[SOP]